

Μήνυσις, ἀγωγή εἰς δικαστήριον ἐνθ' ἄν.: Ἐπῆγεν ἔς σὸν ἀγκαλετὸν (διὰ τὰ κάμη μήνυσιν) Κερασ. Κοτύωρ. Τραπ. Χαλδ. Συνών. ἀγκάλεμα, ἀγκάλια (II).

ἀγκάλετος ἐπίθ. Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τοῦ ἐπίθ. *ἀγκαλετός < ἀγκάλω τοῦ ἀρκτικού α προσλαβόντος σημ. στερήσεως διὰ τοῦ ἀναβιβασμοῦ τοῦ τόνου. Πβ. ἀ- στερητ. 2 α.

Ὁ μὴ καταγγεληθεὶς εἰς δικαστήριον καὶ γενικῶς ὁ μὴ καταμηνυθεὶς εἰς τινα διὰ πρᾶξιν κολάσιμον.

ἀγκαλεχτέας ὁ, Πόντ. (Κοτύωρ.) Θηλ. ἀγκαλεχτοῦ Πόντ. (Κοτύωρ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀγκάλω.

Ἀγκάλεσθης, ὁ ἰδ.: Πολλὰ ἀγκαλεχτοῦ θαγατέραν ἔεις! (πολὺ ἀρέσκει εἰς τὴν θυγατέρα σου τὰ μνηνῆ).

ἀγκάλη ἡ, πολλαχ. καὶ Καππ. (Φάρασ. κ.ά.) ἀγάλη Θήρ. Κρήτ. Νάξ. Σύμ. Σύρ. (Ἐρμούπ.) κ.ά. ἀγκάλ' Καππ. (Ἀραβάν.) κ.ά. ἀγκάλ' Μακεδ. (Πάγγ.) ἀγάλ' Ἰμβρ. Πάρ. (Λεῦκ.) Σκόπ. κ.ά. ἀγκάλα Πόντ. (Κερασ. Οἶν. Τραπ. Χαλδ.) ἀγκάλε Καππ. (Φάρασ.) Πόντ. (Κερασ. Οἶν.) ἐγκάλα Πόντ. (Κερασ. Κολων. Κοτύωρ. Κρώμν. Ὁφ. Τραπ. Χαλδ.)

Τὸ ἀρχ. οὐς. ἀγκάλη. Ὁ τύπ. ἀγκάλα, ὅθεν ἔπειτα ἀγκάλε κατ' ἀναλογικ. ἐπίδρασιν τοῦ ρ. ἀγκάλαζω, τὸ δὲ ἐγκάλα προσέλαβε τὸ ε κατ' ἀναλογ. τῶν παρωχημένων χρόν. τοῦ ρ. ἐγκάλαζα, ἐγκάλασα καὶ ἐγκάλασκουμνε, ἐγκάλαστα.

1) Ὁ κεκαμμένος βραχίων ἢ οἱ κεκαμμένοι βραχίονες, δι' ὧν περιβάλλει, ἐναγκαλίζεται τίς τι σὺνηθ. καὶ Πόντ. (Κερασ. Κολων. Κρώμν. Οἶν. Ὁφ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.): Ἐπιασέν το ἔς τὴν ἀγάλην τῆς Σύμ. Βάνω σε ἔγὼ ἔς τὸ ἀγάλες μου Κρήτ. Βάο' τὸ μωρὸν ἔς τὴν ἀγκάλην σου Κύπρ. Ἐπῆρα τὸ μωρὸ ἔς σὴν ἐγκάλα μ' Ὁφ. Ἐλα ἔς σὴν ἀγκάλα μ' Τραπ. Χαλδ. Πάντα ἀγκάλας θέλει (πάντοτε ἀγκάλας θέλει. Ἐπὶ μικροῦ παιδίου ἐπιζητοῦντος διαρκῶς τὴν μητρικὴν ἀγκάλην) Κερασ. || Φρ. Μὲ δέχτηκαν μ' ἀνοιχτὰς ἀγκάλες (μετὰ πολλῆς εὐχαριστήσεως) πολλαχ. Ἀγκάλας θέλει (ἐπὶ τοῦ ἐπιθυμοῦντος νὰ ἔλθῃ εἰς γάμον κοινωνίαν) Κερασ. || Παροιμ. Κάθουμαι ἔς σὴν ἀγκάλα σ' καὶ χτουπίζω τὰ γένῃ σ' (κάθηναι εἰς τὴν ἀγκάλην σου καὶ ἀποσπῶ τὰ γένεια σου. Ἐπὶ τοῦ ἀγνώμονος. Ἡ μεταφ. ἐκ τῆς συνηθείας μικροῦ παιδίου) Τραπ. Χαλδ. || Ἄσμ.

Ἐν εἶσαι σοὺ ποῦ μοῦ ἔμουν-νες τὸ ἔν εἶσαι σοὺ ποῦ λάλες, πῶς ἔν με βγάλ-λεις μὴν ὦραν ποῦ μέσ' ἔς τὴν δακρύ σου ἔγκάλες; Κύπρ. 2) Μέρος ὑπὲρ τοῦ ἀκρωτήριον, κόλπος, ὁρμίσκος Θήρ. Ἰμβρ. Ἰων. (Κρήν.) Κύθηρ. Μύκ. Σκόπ. Τήν. κ.ά.: Μὴ τ' φουρτούνα προυχτὲς ἔς αὐτήν τ'ν ἀγάλ' ἀπαγάσασμι Σκόπ. Ἰκεῖ δὲ κονδὰ εἶνι μὴ ἀγάλ', ἀπ' ἀπαγιάζ' ἀπ' τοῦ μαῖστρον αὐτόθ. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. Ζάκ. Κρήτ. Κυκλ. Σύμ. Χίος κ.ά. 3) Τὸ ξύλινον περιζῶμα τοῦ μεγάλου κάδου τῆς οἰνοποιίας ἢ τοῦ κτηρίου τοῦ ἀνεμομύλου Θεσσ. (Ζαγορ.) 4) Ὅτι ἐφάπαξ δύναται νὰ περιληφθῇ ἐν τῇ ἀγκάλῃ, ἢ ἀγκαλὶς Καππ. (Ἀραβάν. Φάρασ.) Κύπρ. Μακεδ. (Πάγγ.) Νάξ. Πόντ. (Κερασ. Κολων. Κοτύωρ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) Ρόδ. Σίφν. Σύμ. κ.ά.: Μὴ ἀγάλη ξύλα-κλαδιά Σύμ. Μὴν ἀγάλη βέργες Ἐρμούπ. Πέδε χερόβολα κάνουνε μὴ ἀγάλη, τρεῖς ἀγάλες κάνουνε ἓνα δεμάτι (ἐπὶ τῶν ἀγκαλίδων τῶν σταχύων) Νάξ. Ἐθέρισε τρεῖς ἀγκάλες κλιθ-θάριν τὸ ἔκαμεν ἓναν δεμάτιν Κύπρ. Ἐκοπά σου

μὴν ἀγκάλην ξύλα γιὰ τὸ λαμπρὸν καὶ μὴν χόρτον γιὰ τὰ χτηνὰ (λαμπρὸν = πυρὰ) αὐτόθ. Δύο ἀγκάλας ξύλα-χορτάρα-στάδα κττ. (δύο ἀγκάλες ξύλα-χόρτα-στάχυες) Τραπ. Χαλδ. || Φρ. Ἐναν ἀγκάλαν κορίτζᾶ (μία ἀγκάλη κορίτσια, ἤτοι πολλὰ) Κερασ. Μὲ τ' ἓναν ἀγκάλαν γένᾶ! (μὲ μίαν ἀγκάλην γένεια! Σκωπτικῶς ἐπὶ γέροντος πωγωνοφόρου πρᾶττοντος ἀνάρμοστα ἑαυτῷ) Κερασ. Συνών. ἀγκαλίδα.

Πβ. ἀγκάλεξά, ἀγκάλεξ (I).

ἀγκάλια τά, (I) Κάλυμν. Κάρπ. Κύπρ. Μακεδ. Πελοπν. (Ἀρκαδ. κ.ά.) Πόντ. (Οἶν.) Ρόδ. κ.ά. ἀγάλια Σύμ.

Ἐκ τοῦ οὐς. ἀγκάλη κατὰ μεταπλ. τοῦ πληθ.

1) Οἱ κεκαμμένοι βραχίονες, δι' ὧν περιβάλλομεν τι Κάλυμν. Κάρπ. Κύπρ. Μακεδ. Πελοπν. (Ἀρκαδ. κ.ά.) Πόντ. (Οἶν.) Ρόδ. Σύμ. κ.ά.: Ἐλ' ἂ σὲ πιάσω ἔς τ' ἀγάλια μου Σύμ. Θωρῶ τ' ἀγκάλια σ' ἀνοιχτὰ Κύπρ. || Ἄσμ.

Τὸ χέρι σου τ' ὀλόασπρο μὲ τὸ φαρδὸν μανίκι νὰν τό' χα γιὰ προσκέφαλο δὴ μέρους καὶ δὴ νύχτες, οἱ μέρους νὰ' σαν τοῦ Μαῖου κ' οἱ νύχτες τοῦ Γενάρι, νὰν τὸ χορτάσω φίλημα, νὰν τὸ χορτάσω ἀγκάλια Ἀρκαδ.

Ἐρὲς ὡς τὰ μεσάνυχτα ἔς τ' ἀγκάλια μὸκοιμάτουν, ἐσῆκωσά την γιὰ νὰ πᾶ' τὸ' ἐλούθην τοῦ κλαμάτου (ἐλούσθη ἀπὸ τὰ ἀφθονα δάκρυα) Κύπρ.

Σὲ βάλλω μέσ' ἔς τ' ἀγκάλια μου, ξεφουντωμένο ρόδο (πρὸς κόρην ἀγαπωμένην) Κάλυμν. β) Ἐπιρρηματ., ἐνηγκαλισμένως, ἀγκάλεστα Κύπρ.: Φρ. Ἀγκάλι' ἀγκάλια κοιμοῦνται (ἐνηγκαλισμένοι) || Ἄσμ.

Ἀγκάλι' ἀγκάλια περπατῶ τῶν σὰν ἀναστεναίω, πῶς δὲν ραῖζουν τὰ βουνὰ μονάχος μου θαμ-μάζω Κύπρ. 2) Τὸ μέρος τοῦ σώματος τὸ ὑπὸ τῶν κεκαμμένων βραχιόνων περικλειόμενον, τὸ στῆθος Ρόδ.: Ἄσμ.

Σ' τ' ἀγκάλια τὴν ἐβάρεσε, βαρεῖα πληγὴ τῆς δίνει

3) Τὰ ἐν τῇ ἀγκάλῃ περιλαμβανόμενα, αἱ ἀγκαλίδες σταχύων, φρυγάνων, χόρτων κττ. Κύπρ. κ.ά.: Ἀφῆσ' τ' ἀγκάλια νὰ βράσουν λ-λίον ποῦ τὸν ἤλιον τὸ ὕστερα νὰ ζέξῃς ν' ἄλωνέψῃς (βράσουν = ξηρανθοῦν) Κύπρ. || Φρ. Ἐν ἐπῆρεν ὁ ἄνεμος τ' ἀγκάλια! (δὲν διεσκόρπισεν ὁ ἄνεμος τὰς ἀγκαλίδας τῶν σταχύων, ὥστε νὰ σπεύσῃς εἰς περισυλλογὴν αὐτῶν! Πρὸς τὸν ἄνευ λόγου ἐπειγόμενον) αὐτόθ. Συνών. ἀγκαλίδα.

Πβ. ἀγκάλεξά, ἀγκάλη.

ἀγκάλια τά, (II) Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀγκάλω. Διὰ τὸν σχηματισμὸν πβ. τὰ ὅμοια ἀνελάλω-ἀνελάλι, παρακαλώ-παρακάλι κττ. Ἰδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 2,65 κέξ.

Καταγγελία δικαστική: Τόσα ἀγκάλια ποῦ τὸν ἐκάμασιν τῶν νοῦν δὲν ἔβαλεν. Συνών. ἀγκάλεμα, ἀγκαλετός.

ἀγκαλιάρις ἐπίθ. ἀμάρτ. Θηλ. ἀγκαλιαρὰ Κύπρ. Οὐδ. ἀγκαλᾶριν Πόντ. (Κερασ.)

Ἐκ τοῦ οὐς. ἀγκάλη καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ιάρης.

1) Οὐδ. τὸ δυνάμενον νὰ κρατῆται ἐν τῇ ἀγκάλῃ οὐχὶ κατακείμενον, ἀλλ' ὀρθιον καθήμενον ἐπὶ τοῦ βραχίονος, ἐπὶ νηπίου προηγμένου τὴν ἡλικίαν Πόντ. (Κερασ.): Ἀκόμαν τὸ μωρὸν ἀγκαλᾶριν κ' ἐγέντον (ἀκόμη τὸ μωρὸν δὲν ἔγινε ἀγκαλιάριον). 2) Θηλ. οὐς., γυνὴ περισυνά-

ουσα ἐν τῷ θερισμῷ τὰς ἀγκαλίδας τῶν σταχύων Κύπρ.: *θερισκίωνηδες πολλοί, ἀγκαλιαρκές πολλὰς Κύπρ.* Μιὰ ἀγκαλιὰ φτάνει δὲν θεριστᾶς αὐτόθι. Συνών. ἀγκαλιὰ (ιδ. ἀγκαλιδαῖς).

ἀγκαλίδα ἡ, ΑΠαπαδιαμ. Πεντάρφ. 31.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐς. ἀγκαλίδας.

Δέμα ὅσον δύναται νὰ χωρῇ ἡ ἀγκάλῃ, ἀγκαλίδας. Συνών. ἀγκαλῆς 1, ἀγκάλῃ 4, ἀγκάλῃα (I) 3.

ἀγκαλιδάρις ὁ, ἀμάρτ. Θηλ. ἀγκαλιδάρκα Κύπρ.

Ἐκ τοῦ οὐς. ἀγκαλίδας.

Γυνὴ περισυνάγουσα κατὰ τὸν θερισμὸν τὰς ἀγκαλίδας τῶν σταχύων ἢ χόρτων καὶ δένουσα αὐτὰς εἰς δέματα. Συνών. ἀγκαλῆς 1 (ιδ. ἀγκαλῆς).

ἀγκαλιδιάζω ἀμάρτ. ἀγκαλιδιάζω Νάξ. (Κορων.)

Ἐκ τοῦ οὐς. ἀγκαλίδας.

Ἀποτελῶ, σχηματίζω ἀγκαλίδας, ἥτοι δέσμη σταχύων, χόρτων κττ., ὅσην χωρεῖ ἡ ἀγκάλῃ: Ἀγκαλιδιάζω τὸ λινάρι.

ἀγκαλιδιστὸς ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀγκαλιδιστὸς Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀγκαλιδιάζω.

Ὁ ἐνηγκαλισμένος.

ἀγκαλίζω Κύπρ. ἀκαλίον Τσακων.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἀγκαλίζομαι. Ὁ ἐνεργ. τύπ. ἐσχηματίσθη κατ' ἀναλογ. τοῦ ἀγκαλῆς 1.

1) Ἐναγκαλίζομαι, περιπτύσσομαι Κύπρ.: Ὁ τοῦτος ὁ πεῦκος ἐν πολλὰ χοντρός, ἕνας ἄδρωπος ἐν τὸν ἀγκαλίζει, θέλει δὲν ἄδρωπους νὰ τὸν ἀγκαλίσουν Κύπρ. || Ἄσμ.

Ὁπκοῖος τὲς νύχτες παρπατεῖ τῶν αὐτῶν γυρίζει βροῖσκει τῶν δειλῇ τῶν φιλῇ τῶν ἀγκάλες τῶν ἀγκαλίζει

αὐτόθι. 2) Μέσ. παλαιῶ μετὰ τινος Τσακων.: Ἐξοὺ τσαῖ ὁ Γεωργό, ἀκαλίμαϊ (ἐγὼ καὶ ὁ Γ. ἐπαλαίσαμεν). 3) Καταρρίπτω τινὰ ἐν τῇ πάλῃ Τσακων.: Ἐξοὺ τσαῖ ὁ Γεωργό ἀκαλίμαϊ, ἐξοὺ νι ἀκαλίκα, θεοῦ ἔσσι νὰ νι ἀκαλίον ξανά; (ἐγὼ καὶ ὁ Γ. ἐπαλαίσαμεν, ἐγὼ τὸν κατέρριψα, θέλεις νὰ τὸν καταρρίψω ἐκ νέου;) β) Νικῶ τινὰ εἰς δικαστικὸν ἢ ἐκλογικὸν ἀγῶνα Τσακων.: Ὁ δεῖνα ἀκαλίκε τὸν δεῖνα (τὸ ἀκαλίκα εἶναι ὁ ὅρ.) 4) Διακορεύω (ἐκ τῆς σημ. τοῦ ἀγκαλίζεσθαι κόρη) Τσακων.: Ὁ δεῖνα ἀκαλίτσε νι (αὐτήν).

Πβ. ἀγκαλῆς 1, ἀγκαλίσκω.

ἀγκαλίσκω Πόντ. (Ἀμισ.) Μέσ. ἀγκαλίσκομαι Πόντ. (Οἶν.)

Ἐκ τοῦ οὐς. ἀγκάλῃ, δι' ὃ ιδ. ἀγκάλῃ, καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ίσκω.

Ἐναγκαλίζομαι, περιπτύσσομαι. Πβ. ἀγκαλῆς 1, ἀγκαλίζω.

ἀγκαλιστήρι τό, ἀμάρτ. ἀγκαλιστήρι Μέγαρ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀγκαλίζω.

1) Ὁργανον τῆς ταλασιουργίας μεγαλύτερον τοῦ ἀγκάλιστρον (ιδ. λ.), εἶναι δὲ τοῦτο ράβδος μακρὰ διχαλωτὴ μὲν εἰς τὸ ἐν ἄκρον, φέρουσα δὲ κεραίαν εἰς τὸ ἕτερον, κατὰ μῆκος τῆς ὁποίας ἐπὶ τῆς κεραίας καὶ τῆς χηλῆς περιτυλίσσεται τὸ νῆμα ἐκ τοῦ ἀτρακτίου. 2) Ὁρισμένον ποσὸν τοῦ εἰς τὸ ἀγκαλιστήρι περιτυλισσομέ-

νου νήματος ἀποτελούμενον ἀπὸ τέσσαρα ἄλυσίδια, ἥτοι ἑκατὸν ἐξήκοντα ἀπλᾶ κύκλια νήματα.

ἀγκαλιστρίζω ἀμάρτ. ἀγκαλιστρίζω Ἄνδρ.

Ἐκ τοῦ οὐς. ἀγκάλιστρος.

Περιτυλίσσω τὸ νῆμα εἰς τὸν ἀγκάλιστρον (ιδ. λ.)

ἀγκάλιστρος ὁ, Εὐβ. (Κύμ.) κ. ἀ. ἀγκάλιστρος Κρήτ. Μέγαρ. κ. ἀ. ἀγκάλιστρος Εὐβ. (Κάρυστ.) ἀγκάλιστρο τό, Ἀθῆν. ἀγκάλιστρο Κύθν. ἀγκάλιστρο Ἄνδρ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀγκάλιστρον.

1) Κλῆμα ἀμπέλου, διὰ τοῦ ὁποίου περιδένουν ἀγκαλίδας σταχύων Κύθν. Συνών. ἀγκάλῃ 6. 2) Ράβδος διχαλωτὴ μὲν εἰς τὸ ἐν ἄκρον, φέρουσα δὲ κεραίαν εἰς τὸ ἕτερον, ἢ φέρουσα κεραίας καὶ εἰς τὰ δύο ἄκρα, ἐπὶ τῶν ὁποίων περιτυλίσσονται τὸ νῆμα ἀπὸ τοῦ ἀτρακτίου Ἀθῆν. Ἄνδρ. Εὐβ. (Κάρυστ. Κύμ.) Κρήτ. Μέγαρ. κ. ἀ. Συνών. ἀγκάλιστήρι, τυλιγάδι.

ἀγκαλίτσα ἡ, Ἡπ. (Ζαγόρ. κ. ἀ.) — ΑΠαπαδιαμ. Τὰ ρόδινα. ἀκρογιάλ. 12.

Ὑποκορ. τοῦ οὐς. ἀγκάλῃ.

1) Ἡ ἀγκάλῃ Ἡπ. (Ζαγόρ. κ. ἀ.): Ἐλα δὲ τὴν ἀγκάλισαν μὲ Ζαγόρ. || Ἄσμ.

Δὲν εἶναι ψυχὴ, δὲν εἶναι καρδιά, δὲν εἶναι τὸ κεφάλι, μόνον εἶναι ἀκούρου φίλημα, ἀκούρου ἀγκαλίτσα

Ἡπ. Συνών. ἀγκάλιστρον, ἀγκάλιστρον 1, ἀγκάλιστρον, ἀγκάλιστρον. 2) Μικρὸς κολπίσκος θαλάσσης. «Ἐπλησίασα εἰς τὴν μικρὰν ἀγκάλισαν τοῦ γιαλοῦ, ἐπὶ δὲ ἔξω κ' ἔδεσα τὸ σχοινὶ τῆς πλώρης εἰς τὸν λαιμὸν τοῦ βράχου» ΑΠαπαδιαμ. ἐνθ' ἄν.

*ἀγκάλιστρον τό, ἀγκάλιστρον Πόντ. (Σάντ. Τραπ. κ. ἀ.) ἀγκάλιστρον Πόντ. (Κρώμν. Κοτύωρ. Σάντ. Χαλδ. κ. ἀ.)

Ὑποκορ. τοῦ οὐς. ἀγκάλῃ, δι' ὃ ιδ. ἀγκάλῃ.

Μικρὰ ἀγκάλῃ: Ἄσμ.

Ἐγὼ ἀγαπῶ σε κ' ἔρχομαι κ' ἐσὺ παραμερίζεις με, ἔς ἀγκάλιστρον μὲ ἐπὶ τὴν κ' ἀντὶ τῆς κ' ἐγνωρίζεις με

(ἐγὼ σὲ ἀγαπῶ καὶ ἔρχομαι καὶ σὺ μὲ ἀποφεύγεις, εἰς τὴν ἀγκάλῃ μου ἐμεγάλωσες καὶ τώρα δὲν μὲ γνωρίζεις. Εἰς τὸ ἀγκάλιστρον μὲ ἀπεβλήθη τὸ ν ἐν συνεκφ. πρὸ τοῦ μ τῆς ἀντων.) Χαλδ.

Ἀέρι μ', ἀέ-Θόδωρε μ', μὲ τ' ἄσπρον τ' ἀλογόπον, ἔπαρ' καὶ δέβα κρέμσον με ἔς σ' ἐγάπης τ' ἀγκάλιστρον

(πᾶρε καὶ πῆγαινε ρίψε με εἰς τὴν ἀγκάλῃ τῆς ἀγάπης μου. Ἀέρι μ' = ἄγιε Γεώργιέ μου) Σάντ. Συνών. ιδ. ἐν λ. ἀγκάλιστρον.

ἀγκαλούδα ἡ, Μακεδ.

Ὑποκορ. τοῦ οὐς. ἀγκάλῃ.

1) Μικρὰ ἀγκάλῃ. Συνών. ιδ. ἐν λ. ἀγκάλιστρον 1.

2) Ἐπιρρηματ., ἐνηγκαλισμένως, ἀγκάλιστρον: Τὸν εἶδι νὰ κοιμᾶται ἀγκαλούδα μὲ τὴν θυγατέρα τ'ς (ἐκ παραμυθ.)

ἀγκαλούδι τό, Κύπρ.

Ὑποκορ. τοῦ οὐς. ἀγκάλῃ.

Μικρὰ ἀγκάλῃ: Ἄσμ.

Μέσ' ἔς τ' ἀγκαλούδῃα τῆς τὰ δὲν τῶν μαλαχτὰ νὰ π-πέσω (μαλαχτὰ=μαλακά). Συνών. ιδ. ἐν λ. ἀγκάλιστρον 1.

